

Былыр 600 402 унция же 18 674,6 кг алтын өндүрүлдү

«2013-жылдын бардык татаалдыктарына карабастан алтын өндүрүүнүн жылдык планын аткара алганыбызга биз өтө кубанычтабыз. Үстүбүздөгү 2014-жылы “Кумтөр” алтын өндүрүү графиги көп жагынан өткөн жылга окшош болмокчу. Бардык продукциянын 50 пайызга жакынын биз акыркы кварталда алууга

үмүттөнөбүз. Ошентсе да, биз иштин жогорку темптерин сактообуз зарыл жана биз пландаштырылган 550-600 миң унцияга чыга аларыбызга ишенем» - деп белгиледи “Кумтөр” компаниясынын президенти Майкл Фишер. Негизинен былтыр “Кумтөрдө” 600 402 унция же 18 674,6 кг алтын өндүрүлгөн.

Быйылкы болжолдор

- 2014-жылы алтын өндүрүүнүн көлөмү 550-600 миң унциядайды же 17,1-18,7 тоннадайды түзөт.
- Алтындын жалпы көлөмүнүн болжол менен 50% ы төртүнчү кварталда казылып алынмакчы.
- Кыртышты ачуу иштерин капитал-

даштырууну кошпогондо, жалпы капиталдык жумшоолор 85 млн. долларды түзүүгө тийиш.

- Борбордук карьердеги кыртышты ачуу иштерине байланышкан чыгымдар 191 млн. доллардайды түзөт.

«Алиби» пресс

УЛУТТУК БАНК БИЛДИРЕТ

- Улуттук банк акча-кредиттик саясатында өзгөрүүгө барып жатканын бир нече жолу айтып келген. Эмне үчүн мындай чечим кабыл алынды?

- Ооба, чындыгында эле, Улуттук банк жаңы акча-кредиттик саясатка өтүүдө. Бул багыттагы ишаракеттерибизди былтыртадан эле активдүү иштеп баштаганбыз. Акча-кредиттик саясатты иштеп чыгып, аны ишке киргизүүдөгү биз туш болгон бирден бир кыйынчылык - бул трансмиссиялык механизмдеги пайыздык канал абдан начар иштеши болду. Мисалы, өнүккөн өлкөдө эгерде Борбордук банк бааларды аныктоочу негизги ченемин өзгөрткөн маалда, коммерциялык банктар борбордук банктан алган акчалары аркылуу кредиттик чендерди өзгөртүшөт.

Ал эми биздин шартта КР Улуттук банкы эсептик ченди өзгөртсө дагы банк секторундагы кредиттер боюнча пайыздык чендер менен реалдуу секторго таасир этпей, өзгөрүүлөр болбойт. Маселен, эсептик чен менен банктар аралык кредиттик рыноктун, мамлекеттик баалуу кагаздардын ортосунда айрым бир байланыштар бар. Бирок, андан ары байланыш үзүлөт. Ошондуктан пайыздык канал иштеп, кредиттер боюнча пайыздык чен төмөндөп, берилген насыялардын реалдуу наркы акчанын баасына жакындаш үчүн Улуттук банк акча-кредиттик саясаттын негиздерин өзгөртүү чечимин кабыл алды.

- Буга чейинки акча-кредиттик саясат менен учурдагы жаңы киргизилип жаткан саясаттын айырмачылыгы эмнеде? Ал кандай колдонулат жана кандай натыйжа күтсө болот?

- Айта кетчү жагдай, акча-кредиттик саясаттын максаттары өзгөрүүсүз калат. Бул “Улуттук банк тууралуу” мыйзамда жазылгандай эле баалардын туруктуулугуна жетүү жана аны туруктуу (бир калыпта) кармоо. Биз акча-кредиттик саясаттын багыттарын гана өзгөртүп, ал үчүн жаңы акча-кредиттик саясатты киргизүүдөбүз. Экономикада негизги эки

Акча-кредиттик жаңы саясат

Улуттук банк акча-кредиттик саясатта жаңы негиздерге өтүүдө. Мындан ары эсептик чен үчүн пайыздык коридор түзүлөт. Акча-кредиттик саясатындагы жаңылыктар өлкөнүн экономикасына кандай таасир тийгизе тургандыгы тууралуу башкы көзөмөлдөөчү орган Улуттук банктын Экономика башкармалыгынын башчысы Сейитбек Үрүстемов төмөндөгүлөргө токтолду.

багыт (чоңдук) бар - бул баа жана сан. Буга чейин акча-кредиттик саясатта мезгил аралык багыт катары - акча массасы эсептелиничи. Акча массасына - нак акчалар, Улуттук банктын эсебинде жаткан коммерциялык банктардын нак эмес акчаларынын бардык суммасы кирет. Демек, акча массасы бул деген - акчанын саны. Бул биз үчүн багыт болчу.

Ал эми жаңы акча-кредиттик саясатта биз багытты өзгөртөбүз. Эми акчанын санына эмес анын баасына багыт алабыз. Эми пайыздык чен аркылуу акчанын баасын аныктайбыз. Бул деген биз үчүн мындан ары акчанын саны мааниге ээ эмес дегенди билдирбейт. Болгону, негизги индикатор катары биз пайыздык ченге көңүл бурабыз.

- Демек, пайыздык ченди аныктоонун механизми өзгөрөт экен да. Айтсаңыз пайыздык чен кантип жана кимдер тарабынан аныкталат?

- Бул үчүн акча-кредиттик саясатта болгон куралдарга өзгөртүүлөрдү киргизип, жаңы куралдарды киргизе баштайбыз. Биз биринчиден эсептик ченди аныктоонун механизмдерин алмаштырабыз. Буга чейин ал Улуттук банктын кирешелерине байланып келген. Ушул жылдын март айынан баштап бул механизм колдонулбайт. 25-февралда Улуттук банктын Башкармалыгынын атайын жыйыны болуп, анда Башкармалыктын мүчөлөрүнө экономикадагы анализдер менен болжолдоолор боюнча маалыматтар берилди. Башкармалыктын ар бир мүчөсү экономикадагы абал жана анын келечеги тууралуу пикирлерин билдиришти. Берилген маалыматтардын жана талкуунун негизинде Улуттук банктын Башкармалыгы 2014-жылдын 1-марттынан тарта эсептик ченди 6,00 пайыз өлчөмүндө бекитүү чечимине келишти. Мындай мүнөздөгү бул алгачкы жыйын болуп калды. Мындан ары дал ушундай жыйындар ар квартал сайын уюштурулуп, анда чечимдер чыгарылат. Анда буга чейинки Улуттук банктын эсептик чени өзгөрүүсүз калабы же төмөндөтүлөбү же көтөрүлөбү чечимди Башкармалык кабыл алат. Жыйындын соңунда эксперттер менен Жалпыга маалымдоо каражаттарынын өкүлдөрүнө презентация (билдирүү) жасалып, эмнеге Башкармалык эсептик чен боюнча тигил же бул чечимге келгени боюнча түшүндүрмө берилет.

- А эгер ар кварталга чейин чечим кабыл алынганча, кандайдыр бир өзгөрүүлөр болуп, рынокко кийлигишүү талап

кылынса, Улуттук банк кандайдыр бир чара көрө алабы?

- Ал эми бул жыйындарга чейин Башкармалык ар ай сайын чогулуп, экономикадагы абалды талкууга алып, кварталдык жыйында чечим чыгарууга чейин эсептик ченди өзгөртүүгө негиз барбы же жокпу деп аныктап турушат. Кандай курал десек, биз эми эсептик чендин айланасында пайыздык коридор ачканы жатабыз. Коридордун төмөнкү чеги катары - “овернайт” депозиттериндеги пайыздык чек алынса, анын жогорку чеги катары “овернайт” насыясы эсептелинет. “Овернайт” депозити бул биздин жаңы куралыбыз. Анын негизги маңызы - коммерциялык банктар сом түрүндөгү каражаттарын бир түнгө аныкталган пайызда, азыр бул 1 пайызда КР Улуттук банктын эсебине коюшат. Бул банктарга өз кезегинде кардарларына кандайдыр бир пайызда төлөмдөрүн жасоого мүмкүнчүлүк ачат. Демек, компанияларга нак акча кармоого караганда эсеп ачуу пайдалуу болот. Ал эми бул акчалар өлкөнүн экономикасы үчүн иштей баштайт. Банктар бул куралды кызматтарында пайдалана башташты. “Овернайт” кредити биздин куралда буга чейин деле иштеп келген. Биз бул менен чендин механизмдерин аныктап келебиз. Азыр 1,2 коэффициентти менен эсептик ченге байланышкан. Мындан ары “овернайт” кредити боюнча чен Улуттук банктын акча-кредитти боюнча комитети тарабынан жөнгө салынат. 27-февралдан тарта ал 8 пайызга барабар.

- Жаңы куралдардын арасында жети күндүк кредит кандай шартта берилет. Мындай жаңылык элге кандай пайдасын бермекчи.

- Мындан тышкары, биз жети күндүк кредит киргизип жатабыз. Бул бир аз узак мөөнөттөгү курал. Бул банктарга өз өтүмдүүлүгүн башкарууда ишеним берип, реалдуу секторду насыялоо үчүн көп каражаттарды жумшоого жол ачмакчы. Албетте, жаңы эле киргизилип жаткан акча-кредиттик саясаттын жемишин тез алабыз деп кесе айта албайм. Бирок, анын жемишин, үзүрүн көрүү үчүн бир нече ай, атүгүл жылдап күтүүгө туура келиши мүмкүн. Биз үчүн пайыздык канал жакшы жыйынтык бере башташын күтпөй, алдыга жылуу башкы максат. Албетте, жыйынтыгы болот.

«Алиби» пресс